

II

(Voorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een aanbeveling van de Raad betreffende de convergentie van de doelstellingen en het beleid op het gebied van de sociale bescherming

(91/C 194/25)

COM(91) 228 def.

(Door de Commissie ingediend op 27 juni 1991)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 235,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende dat krachtens artikel 118 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap de Commissie tot taak heeft een nauwe samenwerking tussen de Lid-Staten op sociaal gebied te bevorderen;

Overwegende dat elf Staatshoofden en Regeringsleiders van de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap, op 9 december 1989 te Straatsburg bijeen, het Gemeenschaps-handvest van de sociale grondrechten van de werkenden hebben goedgekeurd;

Overwegende dat in de preambule van dit handvest plechtig erkend wordt:

— dat de tenuitvoerlegging van de Europese Akte ten volle rekening moet houden met de sociale dimensie van de Gemeenschap en dat in dat verband gezorgd moet worden voor de ontwikkeling van de sociale rechten van de werkenden van de Europese Gemeenschap;

— dat de verwezenlijking van de interne markt voor de werkenden van de Europese Gemeenschap moet leiden tot verbeteringen op sociaal gebied, met name ten aanzien van de sociale bescherming;

— dat de plechtige afkondiging van de sociale rechten op het niveau van de Europese Gemeenschap bij de tenuitvoerlegging geen argument mag vormen voor enige achteruitgang ten opzichte van de thans in iedere Lid-Staat bestaande situatie;

Overwegende dat in punt 10 van het handvest bepaald wordt dat:

— alle werkenden van de Europese Gemeenschap recht hebben op een adequate sociale bescherming en, ongeacht hun statuut en de grootte van de onderneming waarin zij werken, op sociale zekerheidsprestaties van een toereikend niveau;

— personen die, ongeacht of zij al dan niet reeds hebben gewerkt, van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten en geen bestaansmiddelen hebben, aanspraak moeten kunnen maken op voldoende uitkeringen en middelen, aangepast aan hun persoonlijke situatie;

Overwegende dat daarnaast in de punten 24 en 25 van het handvest bepaald is dat, volgens de specifieke bepalingen van elk land:

— alle werkenden van de Europese Gemeenschap bij hun pensionering over middelen moeten kunnen beschikken die hun een behoorlijk levenspeil garanderen;

— alle personen die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, maar geen recht op pensioen hebben en niet over andere bestaansmiddelen beschikken, in aanmerking dienen te kunnen komen voor voldoende middelen, alsmede voor een aan hun specifieke behoeften aangepaste sociale en geneeskundige bijstand;

Overwegende dat de Raad bepalingen inzake gelijke behandeling van mannen en vrouwen, sociale zekerheid van migrerende werknemers, zwangerschaps- en moederschapsbescherming en betreffende arbeidsbetrekkingen die niet voltijds of niet voor onbepaalde tijd zijn, heeft goedgekeurd of nog onderzoekt;

Overwegende dat de sociale bescherming, in het kader van het algemeen recht van een ieder op sociale bescherming, een essentieel instrument is van de solidariteit tussen de inwoners van iedere Lid-Staat van de Gemeenschap;

Overwegende dat er in het actieprogramma voor de tenuitvoerlegging van het Gemeenschapshandvest van de sociale grondrechten van de werkenden op is gewezen dat de verschillen in sociale dekking een ernstige belemmering voor het vrije verkeer van werknemers kunnen vormen, en het wanevenwicht tussen de regio's, met name tussen het noorden en het zuiden van de Gemeenschap, kunnen verergeren; dat dientengevolge is voorgesteld een strategie van convergentie van het beleid op dit gebied rond gezamenlijk vastgestelde doelstellingen te bevorderen, waardoor de vorengenoemde bezwaren onderzocht kunnen worden;

Overwegende dat de Raad, uitgaande van de constatering dat de ontwikkelingen in de meeste Lid-Staten door dezelfde problemen beïnvloed worden (met name de vergrijzing van de bevolking, de ontwikkeling van de gezinsstructuren, blijvende hoge werkloosheid, de ontwikkeling van nieuwe vormen van armoede en de stijgende kosten van medische zorg), in zijn zitting van 29 september 1989 heeft voorgesteld deze feitelijke convergentie nog meer te bevorderen door het vastleggen van gemeenschappelijke doelstellingen om de ontwikkeling van het nationale beleid te sturen;

Overwegende dat de sociale bescherming, voor zover er geen rechtstreekse band bestaat tussen de bijdragen die bedoeld zijn voor de financiering ervan en de individuele kwetsbaarheid van de beschermde personen, ertoe bijdraagt de sociale kosten van ondernemingen onafhankelijk te maken van de persoonlijke kenmerken van hun werknemers; dat zij het aldus mogelijk maakt gelijke kansen te scheppen voor de verschillende categorieën werknemers, en zoveel mogelijk mensen de kans biedt actief deel te nemen aan de ontwikkeling van de Gemeenschap;

Overwegende dat het doel van deze convergentiestrategie bestaat in het vaststellen van gemeenschappelijke doelstellingen die als leidraad kunnen dienen voor het beleid van de Lid-Staten ten einde het mogelijk te maken dat de verschillende nationale systemen naast elkaar kunnen bestaan en deze in onderlinge harmonie ontwikkeld kunnen worden in de richting van de fundamentele doelstellingen van de Gemeenschap;

Overwegende dat de gezamenlijk geformuleerde specifieke doelstellingen moeten dienen als richtpunten voor de aanpassing van deze systemen aan de ontwikkeling van de behoefte aan bescherming, met name aan de behoeften in verband met veranderingen op de arbeidsmarkt, met veranderingen van de gezinsstructuren en met de demografische ontwikkeling;

Overwegende dat deze convergentie ook is gericht op het handhaven en het stimuleren van de ontwikkeling van de sociale bescherming in de context van de voltooiing van de interne markt; dat deze markt de mobiliteit van de kant van de werknemers en van hun gezinnen binnen de Gemeenschap vergemakkelijkt, en dat moet worden vermeden dat deze mobiliteit wordt belemmerd door extra kosten, zowel voor individuen als voor ondernemingen, als gevolg van te grote verschillen tussen de niveaus van sociale bescherming;

Overwegende ten slotte, dat het, in verband met de verscheidenheid van de systemen en het feit dat deze in de nationale cultuur geworteld zijn, de taak van de Lid-Staten is de modaliteiten van de financiering en de organisatie van hun systeem van sociale bescherming vast te stellen;

Overwegende dat deze actie noodzakelijk blijkt om in het functioneren van de gemeenschappelijke markt een van de doelstellingen van de Gemeenschap te verwezenlijken zonder dat het Verdrag in de daartoe vereiste actiemiddelen heeft voorzien,

DOET DE LID-STATEN DE VOLGENDE AANBEVELING:

A. hun algemene beleid op het gebied van de sociale bescherming op de volgende doelstellingen te richten:

1. de sociale bescherming dient, in een voor elke Lid-Staat specifieke vorm en afhankelijk van de ontwikkeling van de economische en sociale problemen en de oplossingen die voor deze problemen gevonden zouden moeten worden, gericht te zijn op het vervullen van de volgende taken:

— het garanderen van een redelijk bestaansminimum voor iedereen die op het grondgebied van de Lid-Staat woonachtig is, overeenkomstig de nationale en communautaire bepalingen op dit gebied; het systeem van sociale bescherming dient derhalve, overeenkomstig de beginselen die genoemd worden in de aanbeveling van de Raad met betrekking tot gemeenschappelijke criteria betreffende voldoende middelen en uitkeringen in de Gemeenschap, hulp te bieden aan personen die niet over voldoende middelen beschikken, hetzij omdat zij om gezondheidsredenen of familieomstandigheden niet in staat zijn betaald werk te verrichten, hetzij omdat zij geen werk kunnen vinden, dan wel omdat zij de pensioengerechtigde leeftijd bereikt hebben;

— het aan iedere inwoner, ongeacht diens inkomstniveau, aanbieden van de mogelijkheid om de medische zorg te ontvangen die noodzakelijk is voor het herstel van zijn gezondheid en om gebruik te maken van acties voor de preventie van ziekten en van de voor de handha-

ving van zijn onafhankelijkheid noodzakelijke dienstverlening en apparatuur;

- het bevorderen van de sociale integratie van alle inwoners, evenals de economische integratie van degenen die in staat zijn betaald werk te verrichten;
 - het nemen van maatregelen opdat de levensstandaard van de werkenden en hun gezinnen niet al te sterk zal dalen wanneer zij wegens pensionering hun activiteit beëindigen dan wel gedwongen zijn deze te onderbreken wegens ziekte, ongeval, moederschap, invaliditeit of werkloosheid. Dit laatste kan zo nodig worden aangepast op grond van de modaliteiten met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de systemen voor verzekering, aansluiting en uitkeringen;
2. bij het toekennen van sociale beschermingsuitkeringen moeten bovendien de volgende algemene beginselen in acht genomen worden:
- gelijke behandeling, zodat iedere discriminatie op grond van nationaliteit, ras, geslacht, religie, zeden of politieke overtuigingen vermeden wordt; de aanvragers hoeven slechts te voldoen aan de voor de toekenning van uitkeringen gestelde voorwaarden inzake de duur van inschrijving en/of verblijf;
 - billijkheid, opdat de ontvangers van sociale uitkeringen hun rechtmatige aandeel van de stijging van de levensstandaard van de totale bevolking ontvangen, in het bijzonder door de aanpassing van de uitkeringen voor niet-actieven en werklozen;
 - individualisering van de rechten en van de premies, ten einde de afgeleide rechten geleidelijk te vervangen door individuele rechten en aldus het systeem beter aan te passen aan de ontwikkeling van de leefwijzen en de gezinsstructuren;
3. ten slotte dienen de systemen van sociale bescherming zo doelmatig mogelijk beheerd te worden:
- door te waarborgen dat de uitkeringen overeenkomen met de werkelijke behoeften van de ontvangers;
 - en door de administratiekosten van de instellingen die verantwoordelijk zijn voor de uitbetaling van de uitkeringen, tot een minimum te beperken;

- B. hun systeem van sociale bescherming aan te passen en zo nodig te ontwikkelen, om geleidelijk aan de volgende doelstellingen te verwezenlijken en de maatregelen te nemen die daartoe noodzakelijk zijn:

Ziekte of ongeval

- waarborgen dat alle personen die overeenkomstig de nationale en communautaire bepalingen op het grondgebied van de Lid-Staat verblijven, gelijklijk de gelegenheid hebben gebruik te maken van de noodzakelijke gezondheidszorg, alsmede van de maatregelen ter preventie van ziekten;
- toezien op de handhavingen zo nodig de ontwikkeling van een systeem van gezondheidszorg van hoge kwaliteit, aangepast aan de veranderende behoeften van de bevolking en inzonderheid aan de intensivering van de preventie, alsmede aan de verspreiding van chronische ziekten en aan de afhankelijkheid van ouderen;
- dit verzorgingssysteem zodanig organiseren dat de stijging van de kosten van de gezondheidszorg in de hand kan worden gehouden;
- organiseren van de revalidatie en de herintegratie van hersteltende zieken;
- het toekennen van uitkeringen die ten minste de helft van hun eerdere inkomen uit arbeid bedragen aan werkenden die door ziekte gedwongen zijn op te houden met werken, met inachtneming van de noodzakelijke maatregelen voor beoordeling en controle. Aanpassing van het voorafgaande is eventueel mogelijk op grond van de modaliteiten met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de systemen voor verzekering, aansluiting en uitkeringen;

Moederschap

- het organiseren van de overname van alle kosten van de door zwangerschap, bevalling en de gevolgen daarvan noodzakelijk geworden zorg, voor alle vrouwen die overeenkomstig de nationale en communautaire bepalingen op het grondgebied van de Lid-Staat verblijven;
- het nemen van maatregelen opdat vrouwen bij een onderbreking van hun werk in verband met moederschap, hetzelfde inkomen blijven ontvangen of een in hoogte vergelijkbare uitkering ontvangen gedurende een aaneengesloten periode van ten minste veertien weken;

Werkloosheid

- het toekennen, aan alle personen zonder betaald werk die overeenkomstig de nationale en communautaire bepalingen op het grondgebied van de Lid-Staat verblijven, op voorwaarde dat zij voor betaald werk beschikbaar zijn, van een sociale dekking die voldoende is om in hun levensonderhoud te voorzien, aangepast aan het type en de omvang van hun huishouden, en die hun, evenals de te hunnen laste komende personen, toegang tot de gezondheidszorg biedt;
- het opzetten ten behoeve van werklozen, met name jonge werklozen die tot de arbeidsmarkt toetreden en langdurig werklozen, van mechanismen ter bestrijding van de marginalisatie, gericht op hun sociale en economische integratie, en die hun de mogelijkheid bieden de voor het (opnieuw) vinden van werk noodzakelijke beroepskwalificaties te verwerven;
- het toekennen van uitkeringen waarvan de hoogte overeenkomt met een aanzienlijk deel van hun eerdere inkomen uit arbeid, aan de werkenden, ongeacht van welke categorie, die onvrijwillig werkloos zijn geworden en die er ondanks hun inspanningen niet in slagen ander werk te vinden, met inachtneming van de voor de beoordeling en de controle noodzakelijke bepalingen. Aanpassing van het voorafgaande is eventueel mogelijk op grond van de modaliteiten met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de systemen voor verzekering, aansluiting en uitkeringen;

Arbeidsongeschiktheid

- het toekennen, aan alle gehandicapten of invaliden die overeenkomstig de nationale en communautaire bepalingen op het grondgebied van de Lid-Staat verblijven, evenals aan alle personen te hunnen laste, van een sociale dekking die hun een minimuminkomen alsmede de toegang tot de gezondheidszorg waarborgt;
- het bevorderen van de sociale integratie van invaliden en gehandicapten, en voor zover mogelijk ook hun economische integratie;
- het toekennen, aan werkenden, ongeacht van welke categorie, die gedwongen zijn hun activiteit te onderbreken of te verminderen als gevolg van invaliditeit, van uitkeringen die niet minder dan de helft van hun eerdere inkomen uit arbeid dragen, met inachtneming van de voor beoordeling en controle noodzakelijke bepalingen. Aanpassing van het voorafgaande is eventueel mogelijk op grond van de modaliteiten met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de systemen voor verzekering, aansluiting en uitkeringen;

Ouderdom

- het garanderen van een minimuminkomen voor alle ouderen die overeenkomstig de nationale en communautaire bepalingen op het grondgebied van de Lid-Staat verblijven, en het eventueel aanpassen van deze garantie aan hun specifieke behoeften, met name in het geval van ouderen die afhankelijk zijn van de zorg en de dienstverlening van anderen;
- het leveren van een bijdrage aan de strijd tegen de sociale isolering van ouderen;
- iedere werkende de mogelijkheid bieden ook na het bereiken van de minimumleeftijd voor het verkrijgen van de aanspraak op pensioen een beroepsbezigheid uit te oefenen;
- erop toezien dat het pensioensysteem ex-werknemers gedurende de rest van hun leven een inkomen biedt dat een aanzienlijk deel van hun eerdere inkomen uit arbeid uitmaakt, waarbij het evenwicht tussen de belangen van de actieven en de gepensioneerden gehandhaafd dient te blijven;
- de wijze van verwerving van pensioenrechten zodanig aanpassen dat werkenden met een onderbroken loopbaan vanwege perioden van ziekte, invaliditeit of langdurige werkloosheid, evenals werknemers die hun activiteit onderbroken hebben om hun kinderen op te voeden of om voor een invalide of gehandicapt familielid te zorgen, minder benadeeld worden;
- de pensioensystemen zodanig aanpassen dat geleidelijk de individuele rechten van iedereen erkend worden, waarbij zo nodig overgangsbepalingen het behoud van verworven rechten dienen te waarborgen;
- zo nodig geleidelijk de voorwaarden voor het verwerven van pensioenrechten en inzonderheid van aanvullende pensioenrechten regelen, ten einde belemmeringen voor de mobiliteit van de werknemers weg te nemen;
- te zijner tijd de pensioensystemen aan de demografische ontwikkelingen aanpassen, waarbij de centrale rol van de wettelijke pensioenregelingen gehandhaafd dient te blijven;

Gezin

- verhogen van de kinderbijslag zodat niemand die kinderen wil daarvan wordt afgebracht op grond van een gebrek aan middelen; verhogen van de uitkeringen aan de minst bedeelde gezinnen en deze uitkeringen aanpassen ten behoeve van eenoudergezinnen en gezinnen met een gehandicapt kind;
- bijdragen tot het bevorderen van de integratie van personen die zich op de arbeidsmarkt willen begeven na hun kinderen te hebben grootgebracht, en hun de mogelijkheid bieden een aanvullende opleiding te volgen om daardoor de voor het vinden van werk benodigde kwalificaties te verwerven;
- de belemmeringen voor het uitoefenen van een beroepsbezigheid door ouders wegnemen door maatregelen die de combinatie van gezins- en beroepsverantwoordelijkheden mogelijk maken, en — onder meer financiële — steun bieden aan personen die minder of zelfs helemaal niet meer kunnen werken omdat zij hun kinderen moeten op-

voeden of voor een bejaard of gehandicapt familielid moeten zorgen;

- verminderen van de ongelijkheid van kansen van kinderen als gevolg van de verschillen in hun gezinssituatie, met name de verschillen in inkomen van hun ouders;
- C. de nodige maatregelen te nemen om geleidelijk hun systeem van sociale bescherming aan te passen aan de hiervóór omschreven doelstellingen,

EN VERZOEKT DE COMMISSIE TOT DIT DOEL:

1. de Raad regelmatig een verslag voor te leggen waarin de in de richting van die doelstellingen geboekte vooruitgang wordt geëvalueerd, de daarvoor nodige indicatoren te ontwikkelen en aan te wenden, en eventueel nog andere relevante voorstellen te doen, rekening houdende met de demografische, economische en sociale ontwikkelingen in de Gemeenschap;
2. een regelmatige gedachtenwisseling met de Lid-Staten te organiseren over de ontwikkeling van hun beleid op het gebied van de sociale bescherming.

Voorstel voor een verordening van de Raad houdende wijziging van Verordening (EEG) nr. 3833/90 wat het stelsel van algemene tariefpreferenties betreft dat wordt toegepast op bepaalde produkten van oorsprong uit Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua en Panama

(91/C 194/26)

SEC(91) 1109 def.

(Door de Commissie ingediend op 9 juli 1991)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 113,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende dat Verordening (EEG) nr. 3835/90⁽¹⁾ de toepassing betreft van tariefpreferenties op Bolivia, Colombia, Ecuador en Peru, ten einde deze landen te

helpen de verbreiding van de produktie van en de handel in cocaïne, waardoor hun maatschappelijke integriteit wordt aangetast en hun economieën dermate worden ontredderd dat hun ontwikkeling in gevaar wordt gebracht, in te dammen;

Overwegende dat is vastgesteld dat de landen van de Middenamerikaanse landengte steeds vaker gebruikt worden als doorgangsweg voor de handel in verdovende middelen tussen de Andes-regio en het noorden van het Amerikaanse continent;

Overwegende dat de illegale teelt van papaver en van Indische hennep en de produktie van verdovende middelen en andere psychotrope stoffen in de landen van de Middenamerikaanse landengte een gevaarlijke ontwikkeling doormaken;

Overwegende dat de ontwikkeling van dit handelsverkeer en van deze teelt een bedreiging voor de economische en sociale stabiliteit van de landen der Middenamerikaanse landengte vormt;

⁽¹⁾ PB nr. L 370 van 31. 12. 1990, blz. 126.